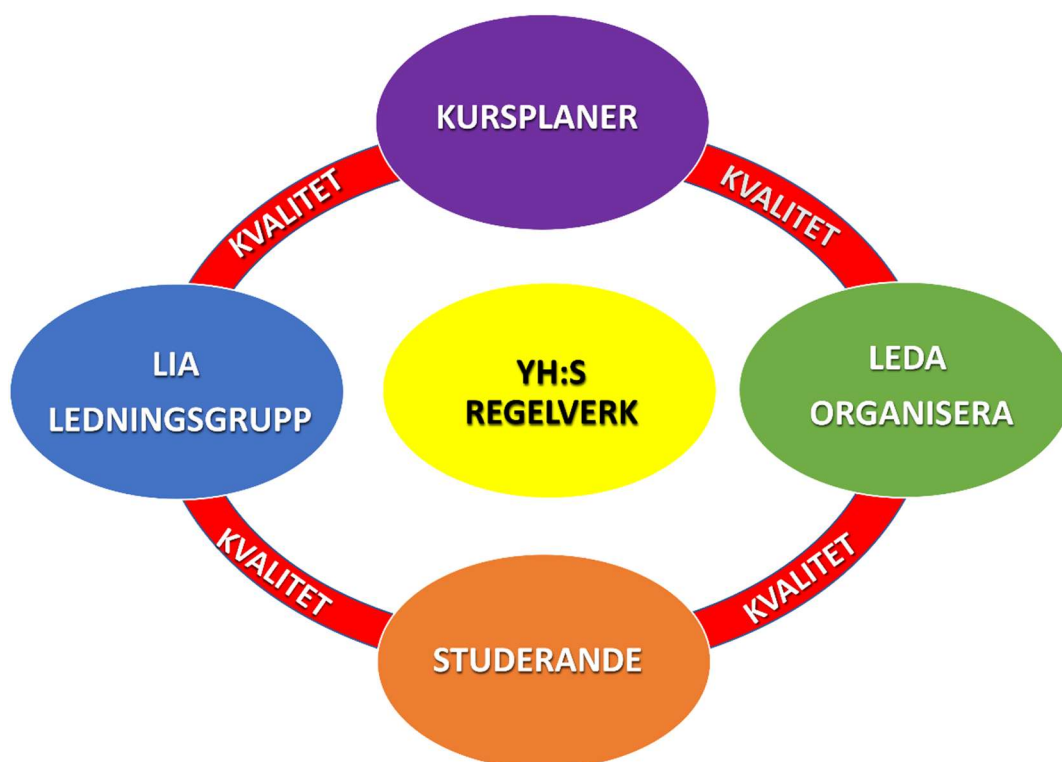

Kursplan för YhiS utbildningsledarutbildning

- En diplomutbildning för medarbetare inom yrkeshögskolan

Fastställd av styrelsen för YhiS: 2026-01-20

Version: 3

Om utbildningen

Utbildningen bygger på det lag- och förordningsreglerade arbetet med att bedriva yrkeshögskoleutbildning och består av fem block utifrån en yrkeshögskoleutbildnings intressenter och aktörer. Som en röd tråd genom blocken löper det ständigt pågående kvalitetsarbetet. Utbildningen genomförs under sju utbildningspass, delvis som digitala halvdagar och delvis som platsbundna heldagar. I utbildningsupplägget varvas föreläsningar, diskussioner samt övningar och uppgifter.

Arrangör

Utbildningen drivs av den ideella föreningen Yrkeshögskoleanordnare i Syd (YhiS) och genomförs av föreningen i samverkan med utbildningskonsulter och med återkommande gästföreläsare från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Styrelsen för YhiS beslutar om starter, utbildningsform och kvalitetssäkrar genomförandet.

Målgrupp

Arbetsuppgifterna med att driva och leda en yrkeshögskoleutbildning kan fördelas på olika yrkesroller i olika organisationer. Denna utbildningsledarutbildning lämpar sig därför för medarbetare i flera olika roller, som har behov av att fördjupa sina kunskaper kring att arbeta med och/eller leda yrkeshögskoleutbildning. Till exempel rektor, verksamhetschef, administratör, handledare, SYV, lärare och givetvis utbildningsledare.

Block i utbildningen:

1. Leda & organisera
2. Yrkeshögskolans regelverk
3. LIA & ledningsgrupp
4. Studerande
5. Kursplaner

Löpande under utbildningen sker arbete och redovisning av erhållna kunskaper i processgrupper. Efter utbildningsblocken ovan sker redovisning av en gruppuppgift och diplomering. Därför behöver deltagaren avsätta tid för grupparbete i slutet av utbildningen, vilket framgår av utbildningens schema.

Uppgifter och diplomering

För diplomering krävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts med godkänt resultat. Vid eventuell frånvaro ska komplettering ske. Om en deltagare är frånvarande fler än två utbildningsdagar missar denne så mycket av innehållet att komplettering inte är möjlig och deltagaren kan inte erhålla diplomering.

Bedömningsgrunder

Då deltagarna inte bedöms och betygsätts utifrån formella krav, så som en studerande på en yrkeshögskoleutbildning, finns inga hinder för att uppgifter genomförs och bedöms i grupp. Samarbete och dialog i grupp mellan representanter från olika utbildningsanordnare bidrar till ett viktigt och övergripande mål med denna utbildning; att uppnå ett erfarenhetsutbyte mellan yrkeshögskolemedarbetare och ge den enskilde deltagaren ett breddat nätverk inom yrkeshögskolan i Syd!

Kunskapskrav

För varje block finns ett antal läranderesultat. Deltagaren bedöms baserat på resultatet av genomförda kunskapskontroller, som bygger på dessa mål. Läranderesultaten mäter kunskaper, då det inte är rimligt att bedöma färdigheter samt ansvar och självständighet inom ramen för denna teoretiska och relativt komprimerade utbildnings upplägg. Givetvis medför emellertid utbildningen att deltagaren kontinuerligt och självständigt omsätter lärdomar från utbildningen i sitt dagliga arbete och där utvecklar färdighet och kompetens i sin yrkesroll inom yrkeshögskolan. Det är också det strategiska målet med denna utbildning!

Läranderesultaten i denna kursplan är formulerade så att de inleds med ett aktivt verb. Nedan beskrivs den tolkning som ligger till grund för respektive verb.

Beskriva	Åskådliggöra något genom att ange till exempel egenskaper, särdrag och uppfattningar.
Sammanfatta	Ge en kortfattad och övergripande presentation av ämnet som innefattar centrala uppfattningar eller händelser och slutsatser men inte onödiga detaljer.
Jämföra	Beskriva relevanta likheter och skillnader och kunna väga dessa mot varandra.
Redogöra (för)	Beskriva och förklara något utförligt och uttömmande.
Reflektera	Resonera om något utifrån olika synsätt och aspekter med utgångspunkt i frågeställningar som vad något innebär, hur det kan se ut och vilka problem som kan finnas.
Diskutera	Föra en insatt och detaljerad dialog om något, debattera för- och nackdelar och argumentera för och emot olika perspektiv på något.

1. Leda och organisera

Syfte

I detta block står utbildningsledarens yrkesroll och ansvar i fokus. Kursdeltagaren erhåller kunskaper i hur denne kan planera sitt arbete och bidra i en pedagogisk verksamhet. En viktig del, som belyses i detta block, är utbildningsledarens ansvar gällande utbildningens kvalitet och kontinuerliga utveckling. I detta block presenteras också grundförutsättningar för att bedriva en yrkeshögskoleutbildning samt de teoretiska grunder som behövs för att tillgodogöra sig denna utbildnings övriga delar.

Följande områden behandlas i blocket

- Grundförutsättningar för yrkeshögskoleutbildning:
 - Utveckla utbildningen utifrån ändrade kompetenskrav från arbetslivet
- Uppdraget som utbildningsledare:
 - Det förordningsstyrda uppdraget att det ska finnas en av den ansvariga utbildningsanordnaren utsedd person som leder det dagliga arbetet i verksamheten.
 - Arbetsuppgifter och processer som anordnaren har ansvar för och som vanligen ingår i utbildningsledares uppdrag samt hur dessa är förlagda över tid.
 - Systematisk planering av det dagliga arbetet som utbildningsledare.
 - Vikten av att som utbildningsanordnare hålla sig uppdaterad med förändringar inom yrkeshögskolan.
 - Utbildningsledarens roll i relation till olika målgrupper.
 - Samspel och kommunikation mellan människor.

Läranderesultat

Efter genomfört block med godkänt resultat ska deltagaren kunna:

- Redogöra för utbildningsledarens förordningsstyrda uppdrag och ansvar att leda den dagliga verksamheten.
- Sammanfatta faktorer som påverkar samspel och kommunikation i rollen som utbildningsledare.
- Diskutera hur arbetet med att driva och leda en yrkeshögskoleutbildning kan planeras systematiskt.
- Redogöra för en års-eller omgångsplanering utifrån arbetsuppgifter och processer som anordnaren har ansvar för och som vanligen ingår i utbildningsledares uppdrag.

Kunskapskontroll och bedömning

Deltagarens kunskaper gällande blockets samtliga läranderesultat bedöms som godkända eller icke godkända utifrån resultatet av följande kunskapskontroller:

- Reflektionsuppgift
- Diplomeringsuppgift (en och samma uppgift för samtliga block)

För diplomeringsuppgift krävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts och bedömts med godkänt resultat.

2.Yrkeshögskolans regelverk

Syfte

Detta block belyser yrkeshögskolans regelverk och utbildningsformens särdrag i syfte att ge kursdeltagaren en överblick i att driva yrkeshögskoleutbildning. Blocket ger kursdeltagaren kunskaper om ansökningsprocessen för att bedriva en YH-utbildning, tillsyn och kvalitetsledning samt tillträdesprocessen inom yrkeshögskolan.

Följande områden behandlas i blocket

- Regelverk, tillsyn och kvalitetsgranskning:
 - Yrkeshögskolans aktörer och intressenter samt deras uppdrag.
 - Lag, förordning & föreskrifter som reglerar yrkeshögskolan.
 - Dokument som MYH ger ut så som handböcker, rapporter, analyser och anvisningar.
 - MYH:s syfte och mål med tillsyn och kvalitetsgranskning, vad som kännetecknar de olika typerna av tillsyn samt hur anordnaren kan dra nytta av dessa och förhålla sig till resultatet.
 - Vikten av systematiskt kvalitetsarbete utifrån anordnarens kvalitetsmål och MYH:s kvalitetskrav.
- Ansökan om att bedriva en YH-utbildning:
 - Övergripande upplägg för en ansökan till MYH om att få bedriva yrkeshögskoleutbildning.
- Tillträdesprocessen (behörighet, antagning och urval):
 - Behörighet, urval och antagning inom yrkeshögskolan.
 - Rutiner för validering, studerandes rätt till tillgodoräknande och reell kompetens.
 - De särskilda provens funktion i antagningsprocessen.
 - Beslut om antagning i ledningsgruppen.
 - Uppföljning och utvärdering av en rättssäker tillträdesprocess.

Läranderesultat

Efter genomfört block med godkänt resultat ska deltagaren kunna:

- Sammanfatta yrkeshögskoleanordnarens respektive MYH:s uppdrag utifrån lag, förordning och föreskrifter.
- Beskriva syfte och mål med MYH:s tillsyn och kvalitetsgranskning samt vad som kännetecknar de olika typerna av tillsyn.
- Beskriva övergripande moment i processen vid ansökan om att få bedriva en yrkeshögskoleutbildning.
- Sammanfatta huvuddragen gällande antagning, behörighet och urval inom yrkeshögskolan.

Kunskapskontroll och bedömning

Deltagarens kunskaper gällande blockets samtliga läranderesultat bedöms som godkända eller icke godkända utifrån resultatet av följande kunskapskontroller:

- Reflektionsuppgift
- Diplomeringsuppgift (en och samma uppgift för samtliga block)

För diplomeringskrävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts och bedömts med godkänt resultat.

3. LIA och ledningsgrupp

Syfte

I blocket ges kursdeltagaren kunskaper kring arbetslivets roll i en yrkeshögskoleutbildning och vikten av kontinuerlig omvärldsbevakning. Blocket belyser hur arbetet med arbetslivskontakter fungerar inom yrkeshögskolan och vikten av att skapa och bibehålla arbetslivskontakter för bland annat LIA och ledningsgruppsarbete, som en viktig del av utbildningens kvalitet.

Följande områden behandlas i blocket

- Arbetslivets syfte och funktion inom yrkeshögskolan:
 - Arbetslivets medfinansiering och medverkan i en yrkeshögskoleutbildning.
 - Metoder för omvärldsbevakning i syfte att identifiera faktorer med relevans för utbildningen och dess yrkesroll/yrkesroller.
- Lärande i arbete (LIA):
 - Systematiskt arbete och kvalitetssäkring gällande LIA-processens alla delar: förberedelse och anskaffning, genomförande samt examination och uppföljning.
 - Handledarnas roll under LIA och hur utbildningsledaren kan stödja dem.
 - Kommunicera förutsättningar och krav kring LIA till studerande och LIA-företag.
 - Anordnarens sista hands ansvar för LIA-platser.
- Ledningsgruppsarbete:
 - Ledningsgruppens sammansättning och ansvar utifrån lag, förordning och föreskrifter.
 - Dokumentation av ledningsgruppens arbete.
 - Arbetsordning för ledningsgruppen- dess funktion och innehåll.
 - Engagera och rekrytera en lämpligt sammansatt ledningsgrupp från relevant arbetsliv.
 - Ledningsgruppens ansvar för ett systematiskt kvalitetsarbete i form av analys-, kvalitets- och utvecklingsprocesser.

Läranderesultat

Efter genomfört block med godkänt resultat ska deltagaren kunna:

- Redogöra för arbetslivets syfte och funktion inom yrkeshögskolan.
- Reflektera över omvärldsfaktorer, i syfte att utveckla och hålla en yrkeshögskoleutbildning uppdaterad.
- Sammanfatta ledningsgruppens befogenheter och ansvar.
- Diskutera ledningsgruppens sammansättning och engagemang.
- Beskriva hur LIA-processen genomförs och kvalitetssäkras inför, under och efter LIA.

Kunskapskontroll och bedömning

Deltagarens kunskaper gällande blockets samtliga läranderesultat bedöms som godkända eller icke godkända utifrån resultatet av följande kunskapskontroller:

- Reflektionsuppgift
- Diplomeringsuppgift (en och samma uppgift för samtliga block)

För diplomering krävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts och bedömts med godkänt resultat.

4. Studerande

Syfte

Blocket belyser arbetet med att skapa goda förutsättningar för de studerande genom en god arbetsmiljö, genom att utforma tydliga rutiner kring förutsättningar för utbildningen samt genom att erbjuda särskilt pedagogiskt stöd. Blocket tar också upp hur informationsutbyte och kommunikation kan ske med de studerande på ett gynnsamt sätt.

Följande områden behandlas i blocket

- Anordnarens rutiner och riktlinjer:
 - Tydliga rutiner kring studerandeflyttande och förutsättningar för utbildningen.
 - Ordningsfrågor och rutiner för hantering av överträdelser.
 - Studieuppehåll och studieavbrott samt åtgärder för att hantera och förebygga detta.
 - Utformning av kursutvärderingar och strategier för uppföljning av utvärderingsresultat.
- Studerandehälsa och studiesocial arbetsmiljö:
 - Hur arbetsmiljölagstiftning innebär ett ansvar för allas arbetsmiljö, inte bara studerandes, och hur brister i arbetsmiljön hanteras.
 - Diskrimineringslagen och hur den berör anordnare inom yrkeshögskolan.
 - Planera arbetet på ett sätt som främjar jämställdhet och likabehandling.
- Särskilt pedagogiskt stöd (SPS) och tillgänglighet:
 - Anordnarens utredningsplikt gällande särskilt pedagogiskt stöd.
 - De studerandes rätt till och behov av särskilt pedagogiskt stöd.
 - Former av stödåtgärder och möjliga anpassningar i undervisningen.
 - Universell utformning.
 - Utökad statsbidrag vid stödåtgärder.

Läranderesultat

Efter genomfört block med godkänt resultat ska deltagaren kunna:

- Reflektera över hur tydliga rutiner kring studerandeflyttande och förutsättningar för utbildningen kan utformas.
- Diskutera åtgärder för att hantera utmanande studerandesituationer samt förebygga och hantera studieuppehåll och studerandeavhopp.
- Beskriva utformning av kursutvärderingar och strategier för uppföljning av utvärderingsresultat.
- Sammanfatta hur lagstiftning kring diskriminering och studiemiljö berör yrkeshögskolan.
- Sammanfatta studerandes rättigheter och anordnarens skyldigheter kopplat till studiesocialarbetsmiljö och särskilt pedagogiskt stöd.
- Diskutera former av stödåtgärder och möjliga anpassningar i undervisningen samt begreppet universell utformning.

Kunskapskontroll och bedömning

Deltagarens kunskaper gällande blockets samtliga läranderesultat bedöms som godkända eller icke godkända utifrån resultatet av följande kunskapskontroller:

- Reflektionsuppgift
- Diplomeringsuppgift (en och samma uppgift för samtliga block)

För diplomering krävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts och bedömts med godkänt resultat.

5. Kursplaner

Detta block handlar om anordnarens arbete med kursplaner och att kontinuerligt uppdatera en yrkeshögskoleutbildning så att den bibehåller yrkesrelevans och att det finns en tydlig röd pedagogisk tråd mellan kurserna. I arbetet med kursplaner ingår också examinationsmetoder, bedömning och betygssättning. Även dialogen mellan utbildningsledare och undervisande personal belyses i detta block.

Följande områden behandlas i blocket

- Kursplaner, bedömning och betygssättning:
 - Hur utbildningsplan och kursplan förhåller sig till varandra.
 - Läranderesultat i form av kunskap, färdighet samt ansvar och självständighet.
 - Kursplaner som stödjer undervisningen, möjliggör variation och säkerställer rättssäker betygssättning.
 - Studerandes rättssäkerhet i kunskapskontroller och betygssättning.
 - Formativ och summativ bedömning, systematik och dokumentationskrav gällande bedömning samt omprovsmöjligheter.
 - Examinationsformer anpassade efter utbildningens syfte och mål.
 - Modeller för utbildningsplanering, till exempel Constructive alignment.
- SeQf:
 - Sveriges referensram för kvalifikationer (SeQF) med fokus på de nivåer som ligger nära eller inom Yrkeshögskolan.
- Pedagogiskt upplägg:
 - Utbildningsledarens roll att stödja utbildare i att planera upplägg av kurs utifrån kursplan.
 - Arbetet med att utifrån kursplanen stödja ett pedagogiskt arbetssätt och ställa krav på den undervisande personalen.

Läranderesultat

Efter genomfört block med godkänt resultat ska deltagaren kunna:

- Jämföra vad utbildningsplan och kursplan är samt hur de förhåller sig till varandra.
- Jämföra läranderesultat i form av kunskap, färdighet samt ansvar och självständighet.
- Reflektera över examinationsformer, bedömning och betygssättning anpassade efter utbildningens syfte och mål.
- Diskutera hur kursplaner och betygskriterier kan utformas för att stödja undervisningen, möjliggöra variation samt säkerställa rättssäker bedömning och betygssättning.
- Resonera kring hur en kurs kan planeras utifrån en kursplan.

Kunskapskontroll och bedömning

Deltagarens kunskaper gällande blockets samtliga läranderesultat bedöms som godkända eller icke godkända utifrån resultatet av följande kunskapskontroller:

- Reflektionsuppgift
- Diplomeringsuppgift (en och samma uppgift för samtliga block)

För diplomering krävs att summering av gruppdiskussioner och redovisning av utbildningens avslutande gruppuppgift genomförts och bedömts med godkänt resultat.